

Datum
2006-06-14

Vår beteckning
0602-06-02052

Ert datum
2006-05-23

Er beteckning

Nordiska rådets svenska delegation
Riksdagen

100 12 Stockholm

Yttrande över remiss – Medlemsförslag om totalförbud och kontrollsystem för utsläpp av toalettavfall i Östersjön

Sjöfartsverket har tagit del av Nordiska rådets medlemsförslag om totalförbud och kontrollsystem för utsläpp av toalettavfall i Östersjön och vill lämna nedanstående synpunkter.

Övergödning betraktas som ett av de största miljöproblemen i Östersjön. Utsläpp av toalettavfall från fartyg bidrar till ökad övergödning, dock i mindre omfattning än utsläpp av näringsämnen från landbaserade källor (främst kväve och fosfor av atmosfärdeposition, avloppsutsläpp och avrinning från åkermark). Enligt MARPOL 73/78 Annex IV, Reg. 11 samt Helsingforskonventionens Annex IV råder förbud mot utsläpp av obehandlat toalettavfall inom 12 nautiska mil från land. För finfördelat och desinficerat toalettavfall är gällande avstånd från land tre nautiska mil. Förbudet gäller fartyg och båtar utrustade med toalett. Även om att det inte finns ett generellt förbud mot att släppa ut toalettavfall i öppet hav (utanför gränsen 12 nautiska mil), har inom samarbetet mellan Östersjöländerna ansträngningar gjorts för att förhindra utsläpp av toalettavfall från passagerarfartyg i Östersjön mot bakgrund av det stora antalet personer ombord. Sverige har varit drivande i detta arbete. De flesta stora färjorna i trafik på Finland har numera uppsamlingstankar ombord och lämnar sitt toalettavfall till mottagningsanordningar i hamn.

Sjöfartsverket anser att ett införande av tvingande regler med utsläppsförbud för annan trafik än färjetrafiken, framförallt lastfartyg, bör utredas. De flesta lastfartygen har inte tillräcklig tank- och pumpkapacitet och skulle behöva genomföra ändringar i konstruktion för att behålla toalettavfallet ombord för leverans till mottagningsanordning i land. Antalet personer på dessa fartyg är inte stort och mängden toalettavfall är därför från övergödningssynpunkt, tämligen försumbar.

Införandet av ett förbud mot utsläpp av toalettavfall innebär att fartygen skall kunna behålla avfallet ombord och lämna det iland. Hamnarna ska

Datum
2006-06-14

Vår beteckning
0602-06-02052

således kunna tillhandahålla mottagningen av toalettavfall från samtliga fartyg som har behov av att lämna iland sitt avfall. Det kan i vissa fall innebära problem, särskilt för tankfartyg med brandfarlig närmiljö.

Sjöfartsverket stöder förslaget om att inom ramen för HELCOM behovsrelaterat utreda möjligheterna till strängare krav avseende utsläpp av toalettavfall. Verket vill hänvisa till att denna fråga har diskuterats vid HELCOM HOD 18/2005. Under mötet fattades ett beslut att som ett första steg genomföra en utredning för att kvantifiera mängderna som släpps ut respektive som lämnas i land, samt eventuella undantag. (se Minutes of HELCOM HOD 18/2005, p. 2.17).

Sveriges och Sjöfartsverkets inställning hittills har varit att stötta initiativet att genomföra en studie för att kvantifiera mängderna av toalettavfall som släpps ut respektive som lämnas i land. På grundval av utfallet av denna studie bör frågan om eventuell HELCOM rekommendation och dito gemensamt förslag till IMO diskuteras vidare.

Vad gäller förslaget om att tillskapa ett kontrollsystem för utsläpp av toalettavfall anser Sjöfartsverket att redan existerande rapporteringssystem SafeSeaNet, som har utvecklats i enlighet med EG-direktiv 2002/59/EG¹, skulle kunna användas för att få information om toalettavfall som lämnas i land. Enligt såväl internationellt som nationellt regelverk skall fartygets ankomst till hamn samt arten och mängden av avfall som fartyget avser att lämna i land förhandsanmälas senast 24 timmar innan fartygets ankomst till hamnen. En annan möjlighet att kontrollera efterlevnaden är genom gängse hamnstatskontroll (Port State Control).

I övrigt har Sjöfartsverket inga ytterligare synpunkter på medlemsförslaget.

I handläggningen av detta ärende, som har avgjorts av generaldirektören Jan-Olof Selén, har deltagit chefen för Sjöfart och Samhälle Lars Vieweg, chefen för transportpolitiska enheten Maria Gelin, samt miljöhandläggare Nariné Svensson, den sistnämnde föredragande.

Jan-Olof Selén

Nariné Svensson

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/59/EG av den 27 juni 2002 om inrättande av ett övervaknings- och informationssystem för sjötrafik i gemenskapen och om upphävande av rådets direktiv 93/75/EEG